

1. УВОД

Постоји веома мало података о настанку вјештина које су претходиле стварању цудоа у облику какав је данас. Поуздано се зна да су вјештине које су претходиле стварању цудоа, који је у данашњој форми настао у Јапану, пренијет из Кине. Јапанци су од Кинеза прихватили основе своје читаве културе и цивилизације, а самим тим и многе одлике бориачких вјештина, које су касније разрадили и усавршавали.

Цудо у облику какав је данас настао је из цуђицу и појављује се први пут у записима који датирају с краја 14 вијека, као термин који уопштава искуство борбе "прса" на бојиштима.

За несметан развој цудоа веома је важна чињеница да се захваљујући чврстој основи на којој је постављен није расцјепкао на више школа. То му је омогућило да великом брзином освоји свијет и да се данас као један од најмасовнијих спортова вјежба на свих 5 континената.

Пожељно је појансити саму ријеч цудо, која се састоји из двије рјечи (цу-благ, њежан, витак; допут, начин, метод) дакле "благ начин." Први непосредни циљ цудоа је да се груба сила противника савлада попуштењем, брзином, вјештином.

Цудо је вјештина јер путем својих метода омогућава ефикасно постизање менталног и физичког изражавања личности. Даље, можемо рећи да је цудо наука, зато што у суштини кроз његову примјену овладавамо разним законима природе, земљине теже, трења момента силе, брзине, преношења тежишта и спајање сила. Тајна цудоа је у мирноћи духа. Цудиста мора реаговати условним рефлексом на сваку ситуацију и то мора бити аутоматска реакција, пошто нема времена за размишљање у току изненадних ситуација. Просјечан цудиста, ако не достигне високо мајсторство, може наћи доста задовољства у вјежбању његових основних елемената, било да их вјежба као дио физичке или менталне културе, као спорт, или као начин тренинга у самоодбрани. У сваком случају такав начин вјежбања цудоа ојачаће му тијело и дух, стабилизovati контролу тјелесне равнотеже, и повећати личну сигурност.

Цудо је природна вјештина. Он није ни мистичан ни опасан. Насупрот томе, он има велику вриједност за сваку особу без обзира на сферу његовог интересовања.

Цудо вештина се одвија у склопу одређене спортске цудо организације којом се мора управљати и то на професионалан начин ако се захтевају врхунски резултати. Када се говори о професионалном управљању мисли се на менаџмент који представља вештину умешног управљања једном у овом случају цудо организацијом. Дакле, менаџмент значи вешто професионално управљање. Цудо организације имају своје управне органе као што су Скупштина, Надзорни одбор и Извршни одбор али и менаџмент (од неколико стручних људи) који њоме управља и који је изабран од стране скупшзине.

У складу стим, увођење професионализма захтева високу организацију те први сусрет са цудо спортском организацијом захтева упознавање њених виталних делова и њене структуре, начина на који она делује, њених ресурса, предности и слабости.

Одговарајућим организовањем обезбеђује се пре свега ефикасније и целисходније остваривање циљева спортског система у целини.

У раду ће бити речи о структури система управљања џудо спортском организацијом па није на одмет рећи нешто више о менаџменту као управљачком процесу. Менаџмент, као активност увек је постојала. У последњој декади 19. века основане су прве пословне школе у САД, а нешто касније и у Француској. Од тог времена па до 70-тих година прошлог века века сматрало се да су стил менаџмента и менаџерска пракса исти у свим државама света.

Један од највећих познавалаца управљачке мисли Питер Дракер појам менаџмента посматра на два начина. Наиме, по њему, управљање се односи на људе који воде било коју организацију. Њих назива менаџерима, али и шефовима. Исто тако, управљање се односи на вођење људи. Тако су, у ствари, менаџери лидери. Међутим, кад посматра менаџмент као метод управљања, Дракер раздваја два нивоа посматрања менаџмента. Ови нивои се односе на менаџмент сваке организације и менаџмент привредне организације. Менаџмент било које организације карактерише државу и њену администрацију, односи се на војску и њену структуру, на цркву, школе, здравствене институције и томе слично. Менаџмент привредних организација подразумева управљање предузећима у привредној сфери, јер се њихов менаџмент разликује од непривредних делатности. Наиме, менаџери у привредним организацијама доносе одлуке и предузимају одговарајуће акције којима се остварују финансијски или пословни резултати.

Значи, Питер Дракер заступа тезу да управљање чини срж менаџерског посла. Полазећи од значаја који даје управљању, сваки менаџмент мора да дефинише своју основну сврху, мора да сваки посао учини продуктивним и мора да управља социјалним утицајима и одговорношћу. Дракерovo схватање менаџмента несумњиво је значајно, јер је процес управљања посматрао веома комплексно, везујући га при том за управљање свим организацијама, чиме је менаџмент процес добио ознаку општег појма.

Устаљено је да се менаџмент састоји од четири основне активности - предвиђања, планирања, организовања и руковођења. Поменуте активности називају се и фазама и функцијама менаџмента; оне се међу собом преплићу и једна на другу утичу. Поред поменутих основних фаза менаџмент процеса, постоје и допуњујуће фазе менаџмент процеса које тај процес чине потпуним.

Временом менаџмент је ушао у све привредне и непривредне делатности, те се тако нашао и у сфери спорта - под именом спортски менаџмент или управљање спортским организацијама. Спортски менаџмент као вештина талентованих менаџера појединих спортиста, тимова и клубова настало је са појавом првих професионалних спортских организација.

Појава системског, научног знања о спортском менаџменту и структури организације везује се са растом професионализације спорта и његовог подређивања законитостима тржишне економије, и настанком науке менаџмента. Знања менаџмента примењена у џудо спорту пружају могућност да се џудо спортске организације у Републици Српској перманентно усавршавају како би се омогућило стварање успешних резултата. Џудо спорт у Републици Српској вођен од стране професионалног менаџмента има потенцијал да постане реномиран и привлачан спорт за улагаче и потенцијалне инвеститоре.